ای ما زلت یسایرنی فی کل رکب ذکره حتی قادنی الشوق الیه ای قبل ان
القیه کنت اسمع ذکره وما صاحبت احدا الا وهو یذکره بمدح وثنا

واستکبر الاخبار قبل لقایه　　　فلما التقینا صغّر الخبرَ الخُبرُ

یعنی بالاخبار ما یسمعه من حدیثه الشایع فی الناس والخبر الخبرة والاختبار
• یقول کنت استعظم ما اسمعه من حدیثه قبل ان لقیته فلما لقیته صغر خبره
خبره ای وجدته خیرا مما کنت اسمع

الیک طعنا فی مدی کل صفصف　　　بکل وآة کلما لقیت نحر

الوآة الناقة القویة والصفصف الفلاة المستویة جعل سیرها فی الفلاة
طعنا وجعل ما یقطعه من الارض نحرا ای کلما مرت به کانه صدر طعنا بها فیه
• یقول اینما قصدت من الارض قطعته وجازته بمنزلة الطعنة اذا صادفت
نحرا فانها تقتل الا تری الاکبر • وشرح ابن فورجة هذا فقال جعل سیرها
طعنا وما یسیر فیه من الفلاة نحرا • یقول مرت ناقتی کما ینفذ الطعن
فی النحر • فکانها رمح وکان الصفصف ومداه نحرا ولو امکنه لقال کلما لقیت
من المخاوز فیظهر المعنی وهذا مثل قوله شعر

یا بعد یا بعد غزی رکاب　　　• لها وقع الاسنة فی حشاکا

ویجوز ان یکون المعنی کلما لقیته هذه الناقة من مساق الظهر نحرها
ای یعمل بها عمل النحر فکانها تنحر فی کل ساعة

انا ورمت من لسعة مرحت بنا　　　کان نفالا ضر فی جلدها النبر

النبر دویبة تلسع الابل فیرم موضع لسعتها اذا لسعتها النبر مرحت
لشدة اللسعة ای قلقت للوجع فکانها مرحت مرحا لانه ضر فی
جلدها نفالا • وشبه موضع اللسعة بالصنج • ویجوز ان یکون المرح
هاهنا حقیقة ولم یرد القلق • یقول لانعل السیر ایدا جد مرحها

فجیناک دون الشمس والبدر فی النوی　　　ودونک فی احوالک الشمس والبدر

یقول انت دونهما فی البعد ای اقرب الینا منهما وهما دونک فی جمیع احوالک فانت
اعم نفعا منهما واشهر ذکرا واعلی منزلة وقدرا

کانک

کانک برد الماء لا عیش دونه　　　ولو کنت برد الماء لم یکن العشر

العشر ابعد اظماء الابل • یقول لو کنت برد الماء لوسعت لطبع الجود کل حیوان
فی کل مکان وذلک لارتفاع الاظماء • ویجوز ان یقال لو کنت برد الماء لما عاود
علة اطفائها • وقال ابن جنی ای کانت تتجاوز المدة فی وردها العشر
لغنائها بعد وبتک وبردک

دعانی الیک العلم والحلم والحجی　　　وهذا الکلام النظم والنایل النثر

یقول دعانی الیک ما فیک من هذه الفضایل وما تنظم من کلامک وشعرک
وما تنثر من نایلک

وما قلت من شعر تکاد بیوته　　　اذا کتبت یبیض من نورها الحبر

یرید بیوت الشعر • ویقال ان هذا الممدوح کان حسن الشعر ملیحه

نسخه الغر

کان المعانی فی فصاحة لفظها　　　نجوم الثریا او خلایقک الزهر

شبه شعره فی صحة معناه وحسن لفظه بالثریا اشتهارها فی الناس وان کل احد
یعرفه وکذلک اخلاقه المضیئة الزاهرة مشهورة فی الناس وکذلک اشعاره

وجنبنی قرب السلاطین مقتها　　　وما تقتضینی من جماجمها النسر

یقول بغضی للسلاطین نهانی عن قربهم وانی قاتل لهم فان النسر کانه
ینتظر قدومهم لیاکل لحومهم فهو یطالبنی بجماجمهم

فانی رایت الضر احسن منظرا　　　واهون من مر صغیر به کبر

یقول مقاساة الضر والفقر احسن عندی من ان اری صغیرا متکبرا
ویروی من لقیا ویروی من رای صغیر

لسانی وعینی والفواد وهمتی　　　اود اللواتی ذا اسمها منک والشطر

یقال رجل ود وود وود وجمعه اود • قال ابن جنی یقول لسانی وعینی
وفوادی وهمتی یود لسانک وعینک وفوادک وهمتک • والشطر
النصف ای هی شطرها کانها شقت منها فصارت شطرین ولشدة محبتی
لک کانک شقیقی • سمعت العروضی یقول قد اکثر الناس فی هذا البیت
• والذی حکاه ابو الفتح اجود ما قالوه علی انی اقول قوله انک مثلی

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)